

vetat detta då ...”

NIKLAS TALLQVIST

I dag trycker 30 000 personer ner den vita mössan över hjässan. Dagen till ära bad Hbl några studenter av äldre modell att dela med sig av sin livsvisdom.

Satu Huber
verkställande direktör
vid Pensions-Tapiola

”Redan under studentskrivningarna borde jag ha lärt mig att läsa frågan ordentligt och först sedan reagera – eller skriva. Jag skrev tre L, två C och ett A. Det där A:et kom för uppsatsen eftersom jag skrev bredvid ämnet. Fortfarande är det en dygd som jag skulle vilja vara bättre på, att fundera innan jag reagerar.

Viktigt är att komma ihåg att studietiden ger dig förmågan att lära dig. Arbetet ger dig sedan de specifika kunskaper som du behöver där.

Jag är nöjd med min studietid på Hanken. Jag festade helt tillräckligt och det var värt det. Men om jag kunde göra något annorlunda skulle jag säkert ha läst mera allmänbildande ämnen, som man sedan kan ha nytta av hela livet.”

Janina Andersson
f d riksdagsledamot, nu samhälls-
svarsexpert på reklambyrå.

”Ett av de viktigare kriterierna då man väljer fortsatta studier är inspirerande och bra professorer, föreläsare och lärare. Ta kontakt med dem som redan studerar, och fråga om hurdana studierna är i praktiken. Studentbetyget har jag bara använt en gång, då jag sökte till Åbo Akademi.

Till dagens studenter vill jag säga: Njut av dagsfesten med släktingarna, för kvällen kändes i varje fall för mig som vilken vanlig Hamburger Börs-kväll som helst. Det skulle kanske löna sig att inte festa på ett stort ställe där man tappar bort sina klasskompisar. Det som säkert påverkade min synvinkel var att jag inte hade behov av att kolla in nya lämpliga unga män.

Jag skrev 6 L och medeltalet på avgångsbetyget var 10,0.”

Carl Haglund
Europaparlamentariker

”I skolan satsade jag på att lära mig en god tyska, vilket jag gjorde. Men med tanke på att jag i dag huvudsakligen är bosatt i Belgien och jobbar en vecka i Frankrike så önskar jag väl att jag hade lärt mig en flytande franska i stället. Det blev nämligen bara ett års franska studier för mig under andra stadiet.

Jag är IB-student från Mattliden i Esbo. Konverterat till finländsk studentexamensskala är jag E-student.

Då jag tog studenten såg jag myck-

et fram emot att komma ut i studie- och arbetslivet. Själva studentdimissionskvällen var oförglömlig. Den ska man ta vara på!”

Heidi Fagerholm
teknologidirektör vid Kemira

”Bättre kunskaper i tyska språket skulle ha varit till nytta och därför kunde jag ha studerat tyska flitigare, både i gymnasiet och under universitetstiden.

Jag borde även ha insett att studentmössan blir en engångsmössa, eftersom man som teknologstuderande får en tofsmössa och aldrig mera använder den riktiga mössan. Dessutom har ingen faktiskt varit intresserad av mitt studentbetyg, men för att komma in till uni behövs de där vitsorden.

I studentskrivningarna 1982 skrev jag M i modersmålet (finska), L i matematik, M i engelskan samt L i det andra inhemska språket (svenska).”

Lauri Kivinen
verkställande direktör på Yleisradio

”Om jag ändå hade vetat hur många trevliga och fina människor jag kommer att få träffa både i arbetslivet och privat! Ett meningsfullt jobb, vänner och en

lycklig närkrets är det bästa i livet.

Att svara på frågan om vad jag hade önskat veta när jag blev student är svårt, för den innehåller på sätt och vis ingredienser för ånger: varför gjorde jag inte så eller så, vad hade jag kunnat göra annorlunda och så vidare? Själv tänker jag inte så. Lycka är det liv man levte.

Jag tog studenten 1979 i Kesyn lukio i Jyväskylä, och skrev 6 ’gamla’ laudatur: långa matematiken, realen och fyra språk.”

Maria Sid
skådespelare/regissör

”Studentskrivningarna gav mig en chans att få sammanfatta allt jag lärt mig. Jag levde ett ganska rastlöst liv då, och behövde sätta fokus på något. Men jag var samtidigt jättenervös för hur det skulle gå, eftersom jag bytt från svensk skola till finskt gymnasium. Jag blev M-student, och kunde inte förvänta mig bättre resultat.

Jag har visat upp mitt studentbetyg åtminstone den gången jag började jobba på Omsättningsskattebyrån, men överlag kan man säga att den allmänbildande gymnasietiden var nyttig med tanke på mitt nuvarande yrke. Jag ångrar bara att jag

har glömt så mycket, till exempel historia som jag älskar. Till dagens studenter vill jag säga: Försök komma ihåg vad ni lärt er, men se samtidigt framåt och inse att det här bara var början. Att lära sig nytt tar aldrig slut.”

Charly Salonius-
Pasternak
forskare på Utrikespolitiska
institutet

”Jag är ganska nöjd med att livet öppnats i olika riktningar, oftast på oväntade sätt. Därför är det svårt att säga vad jag önskar att jag vetat då. Men, ett råd har jag för den som fortsätter att studera: Välj kurser med bra och inspirerande lärare, kräv mycket och ifrågasätt det du hör. Det är viktigare att ta några kurser i något totalt annat ämne än sina huvudämnen, än att tenta några extra kurser i sina egna ämnen.

Ingen har frågat mig om betyget sedan jag blev färdig. Jag tog studenten i Bryssel, en kombination av IB och AP (advanced placement, amerikanska versioner av IB-nivåns material). Kom lätt igenom alla kurser, och fick väl några benämningar, inklusive Principal's List och National Honor Society.

Mest får jag tacka mina föräldrar och de inspirerande lärare jag hade turen att få.”

Kasper
Ramström
sångare i Fork

”När min fyraåriga son på morgonen gladde hela trappuppgången med en, till texten lätt modifierad, version av Den blomstertid, märkte jag lite överraskande att mina ögon tårades. Osökt drog jag mig till minnes den underliga känslobländningen av lättnad och melankoli, den där studentvåren 1994. Som nykär i sonens mor, gick koncentrationen onekligen mer till värkänslor av helt annat slag, men det till trots klarade jag mig utmärkt (LLLMM) (och hon ännu bättre, måste vidgås!). Ändå har jag senare ondgjort mig över all den information jag glömt bort, men framför allt över den jag aldrig ens ansträngde mig att insupa. Jag kan inte låta bli att framhäva att frivilligheten är all kunskaps värsta fiende! Fast med facit på hand kan jag nog säga att champagne och röda rosor också bär långt här i livet ... Grattis alla nya studenter!”

Option för framtiden

”Att läsa lönar sig alltid”, sade Jörn Donner i tiderna i en reklam. Ledningskonsulten Raija Kemiläinen på Leader Point har ett motsvarande mantra: Att studera lönar sig alltid. Och för att dörren till studierna ska öppna sig behövs studentbetyget.

– Det väsentliga med studentbetyget är att det ger dig bredare och större möjligheter att välja din framtid. Inga portar stängs om du tar studenten, säger **Raija Kemiläinen**.

Hon vill inte höra talas om att studentbetyget tappat i betydelse, utan ser det som en option för att dagens unga ska kunna välja väg – eller byta riktning om det känns så.

– Förr studerade man för ett yrke och hölls sedan ofta i samma spår under hela sin karriär. I dag står vi inför en ny situation. Det är en helt annan generation på kommande, med andra krav, andra värderingar och andra drömmar. För dem är det viktigaste att få nya utmaningar och utvecklas. Dagens unga kommer kanske att byta jobb och bransch många gånger.

Kemiläinen, som har mångårig erfarenhet både av att själv vara chef och av att hjälpa företag att hitta bra chefer, är lärare till utbildningen och har avklarade MBA-studier vid Hanken bakom sig.

Betyg och erfarenhet

Största betydelsen har studentbetyget när man saknar arbetserfarenhet, säger Kemiläinen, och ritar en fiktiv fyrkant för att beskriva förhållandet. Om vi tänker oss att fyrkanten delas med ett streck från vänster överkant till höger nederkant i två trianglar, så utmärker den fallande linjen studentbetygets betydelse: ju mer arbetserfarenhet du skaffar dig längs med vägen, desto mindre betydelse har betyget.

– Studentbetyget och utbildningen väger mest som ung. Men ju längre fram i livet man kommer, desto mindre frågar någon efter dina betyg.

– Men jag brukar alltid titta igenom betygsknippet när någon söker jobb. Och det tycker jag att alla företag ska göra när de anställer nya medarbetare.

Den som har misslyckats i studentskrivningarna uppmanar Raija Kemiläinen att höja sina vitsord. Och den som inte kommer in på önskad studielinje på första försöket ska prova på nytt. Och på nytt igen, tills man lyckas. Men när man väl kommit in i arbetslivet är det andra egenskaper som väger mer än dokumenterade betyg.

– Avgörande för din framgång i arbetslivet är attityden, fliten och förmågan att kommunicera och samarbeta med andra.

Susanna Ilmoni